

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/360/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

151/2019. (V. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. október 8-án előterjesztett **panaszát** a 2019. május 9-én – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra előadó testületi tag távollétében, írásbeli előterjesztése nyomán – megtartott zárt ülésén

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a T. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2018. szeptember 18-án történt, részrehajló rendőri intézkedés (szemle, adatgyűjtés), és rendőri hangnem miatt 2018. október 8-án, elektronikus úton terjesztette elő panaszát a Testülethez, amit 2018. október 25-én, postai úton, 2018. október 29-én pedig elektronikus úton kiegészített.

I.

1) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint 2018. szeptember 18-án a panaszos a telekszomszédjával vitába került, majd azt követően, T. településen, a M.L. utcában a szomszédja szándékosan nekiment gépkocsijával a panaszosnak, majd elhajtott.

A panaszos rendőrt hívott a helyszínre. Először két rendőr érkezett, majd pedig még két helyszínelő rendőr, akik közül a panaszos az egyikük (B.G.1) intézkedését sérelmezi. A rendőr a helyszínelést megelőzően az elkövetővel és annak állítólagos tanúival együtt elkülönülten, szóban egyeztetett tíz percen keresztül a helyszíntől 100 méterre. A panaszos szerint erről az eseményről a rendőrség birtokában van egy kamerafelvétel is, azon látható, hogy a rendőr egyedül sétál a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

helyszíntől eltávolodva, majd vissza. A név szerint megjelölt rendőr továbbá az elkövetővel tegeződve beszélgetett, feltehetően ismerték egymást.

A rendőr a panaszos és tanúja okmányait el sem kérte, őket meg sem hallgatta, ellenben „hamis váddal” gyanúsította meg a panaszost a rendőr, aki azt közölte, hogy a panaszost fogják hibásnak kihozni, illetve azzal riogatta őt, hogy az eljárás többszázezer forint lesz. A rendőr előítéletesen, és arrogáns módon viselkedett végig az intézkedés során, eljárása részrehajló volt.

A panaszos állítása szerint a rendőrséget aznap 17 óra 45 perckor értesítette, viszont az alkohol-szonda alkalmazása csak 18 óra 45 perckor történt meg, azonban akkor is csak a panaszossal szemben alkalmazták, a gépkocsijának nekiment vezetőt „csak immel-ámmal, távolról lehellették meg”, és a panaszos többszöri, kifejezett kérése ellenére sem fűjatták meg, azzal az indokkal, hogy a „lehelés” negatív volt.

Rendőrségi dokumentumok (tanúvallomás, jegyzőkönyv) csak a szomszéd tanúi, illetve a cselekmény után előkerült személyek vonatkozásában készült a helyszínen, a panaszos és tanúja tekintetében nem.

A panaszost és tanúját később mentővel a kórházba szállították.

2) A panaszos napokkal később bement tanújával együtt a T. Városi Rendőrkapitányságra, vallomástétel céljából, mivel a helyszínen a rendőr csak pár kérdést tett fel és jegyzőkönyv sem készült. A panaszolt rendőr az épület mellett álló szolgálati gépkocsiban ült, egyenruhában, lehúzott ablak mellett. A panaszos ekkor kérte el nevét, de a rendőrök arrogánsán elutasította őt, és felhúzta a jármű ablakát. Így a nevét csak a nyomozást lefolytató rendőrtől tudta meg.

A panaszolt rendőr igaz, hogy nem kérte el a helyszínen sem a panaszos, sem tanúja iratait, később mégis feljelentést tett ellenük a közúti közlekedés szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértése miatt, mivel gyalogosan az úttesten közlekedtek. A rendőr a helyszínen nem közölte velük a feljelentést, és helyszíni bírságot sem kísérelt meg kiszabni.

3) A panaszos továbbította a Testület részére két hangfelvételt, amit ő készített.

a) Az első felvételen („Hamis vád”) hallható, hogy az egyik rendőr (a felvétel ismertetése során: R.) azt mondja: „arról van hangfelvétel? Arról nincs”, a panaszos (a felvétel ismertetése során: P.) azt mondja, hogy azt hitte, vége van.

A szomszéd (a felvétel ismertetése során: Sz.) azt mondja: „végig így mutogatott, a picsáját mutogatta”... „Béci, gyere már, légy szíves, a feleségeddel”... „F.....-ról jöttek hozzám...”

R.: De mi ez a nagy ellenségeskedés amúgy, nem értem, komolyan.

P.:Ez a tárgyhoz tartozik? A tárgyhoz tartozik, hogy nekem jött vagy sem?

R.: Tulajdonképpen az, hogy ha hamisan vádolunk valakit valamivel, mert jelen pillanatban az van ...

P.: Mi az, hogy hamisan?

R.: Az van. Meghallgatja, amit én mondok?

P.: Mi az, hogy hamisan?

Közben valaki megkérdezi, hogy „egyáltalán fel lehet ezt neked venni?”, amire más azt válaszolja, „nyugodtan, hadd vegye fel”.

R.: Hamisan vádol, mert mindjárt meghallgatjuk a független szemtanút majd.

P.: Mi az, hogy hamis tanúzással vádol engem? Ismételje meg, legyen szíves! Mi az, hogy hamis tanúzással vádol engem?

R.: Hamisan vádol valakit, ezt ugyanúgy a törvény bünteti. Én ezt mondtam.

P.: Honnan veszi a tényalapot hozzá?

R.: Milyen tényalapot? Mert vannak független szemtanúk, azért.

P.: nem is voltak itt tanúk, a sövény takarásában voltak.

Ezt követően a panaszos és a szomszédja közötti veszekedés hallható, illetve a panaszos elmondja, hogy „a rendőr kollega állítja, hogy én hazudok, nekem meg itt volt közvetlenül a tanú”.

A panaszos azt a kommentet fűzte ehhez a felvételhez, hogy azt a helyszínelés lefolytatását megelőzően készítette.

b) A második felvételen („Szondáztatások”) annyi hallható, hogy megkérdezi valaki, hogy hány óra van, amire egy nő (feltehetően a panaszos felesége) azt válaszolja, hogy háromnegyed hét. A panaszost megszondáztatják, és közlik vele az eredményét: 0,09 mg/l. A panaszos ezzel kapcsolatban megkérdezi, hogy „az mit jelent, csak, hogy értsem?” A felvétel további része nem hallható jól.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A panaszossal szemben a T. Városi Rendőrkapitányság két rendőre – egy c. r. törzsőrmester megbízott balesethelyszínelő és vizsgáló (B.G.1), egy c. r. zászlós megbízott balesethelyszínelő és vizsgáló (B.G.2.) –, továbbá a T. Városi Rendőrkapitányság F.település Rendőrőrs r. főtörzsőrmester körzeti megbízottja (N.D.) és r. törzsőrmester körzeti megbízottja (T.T.) fogatosított rendőri intézkedést.

2) A T. Városi Rendőrkapitányság * r. százados alosztályvezetőjének a panaszolt rendőri intézkedés tárgyában készített jelentése az alábbiakat tartalmazza.

a) A rendőri intézkedés a panaszos bejelentése alapján történt, amely szerint szándékosan nekiment a bejelentő vállának egy autó tükrével a szomszédja, majd elhajtott. A panaszos mentőt nem kért, személyi sérülés nem történt, csak rendőri intézkedést kér. A szomszédjával korábban a panaszos vitázott.

b) A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 25. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőrök igazoltatást fogatosítottak a közlekedési eseményben érintett személyek személyazonosságának megállapítása, és a körözési rendszerben ellenőrzése céljából.

A Szolgálati Szabályzat 11. §-a alapján helyszínbiztosítás történt a baleseti helyszínelő kiérkezéséig, illetve a 24/A. §-a alapján és az ittasság ellenőrzéséről szóló 40/2018. (VI. 29.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK) utasítás 10. pontja alapján alkohol-teszteres ellenőrzést végeztek a rendőrök a járművezetővel és a gyalogos panaszossal szemben.

A baleset helyszínén három tanút hallgattak ki a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 168. §-a alapján, míg a helyszíni szemle lefolytatása Be. 207. §-ának (1) bekezdése, a lefoglalás pedig a Be. 308. §-a alapján történt.

c) A kiérkező két rendőr 18 óra 1 perctől biztosították eredeti állapotában a nyomszegény helyszínt. A panaszos bejelentő és élettársa a helyszínen tőlük, kb. 100 métere F.M. volt.

d) A panaszossal szemben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk) 232. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő közúti közlekedés

biztonsága elleni büntett megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás indult. A büntetőeljárást utóbb – a Be. 398. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján (mivel e cselekmény nem bűncselekmény) – megszüntették.

Szabálysértési eljárás is indult a panaszos ellen az általa elkövetett, a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 21. §-ának (1) bekezdésébe ütköző szabálysértés elkövetése miatt, mivel a panaszos és élettársa az úttesten gyalogoltak ott, ahol van gyalogos közlekedésre kiépített járda.

d) A panaszos által név szerint megjelölt r. törzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy a panaszos szomszédját nem ismerte az intézkedés előtt.

3) A rendőrség továbbította a Testület részére a segélyhívó számra tett bejelentések hanganyagát:

a) Az első, 1 perc 50 másodperc terjedelmű felvételen hallható, hogy a panaszos elmondja: nekiment a szomszédja teherautóval. Elmondja a címet, ahol történt és a rendszámot, továbbá, hogy tanúja is van arra, hogy nekiment a vállának szándékosan a gépkocsi tükrevel.

Hallható a felvételen, hogy feltehetően ott van az elkövető is a panaszos mellett, akinek azt mondja „nem hangosítom ki”.

Az operátor megkérdezi, hogy szüksége van-e a panaszosnak mentőre, amire azt feleli, hogy nincs, csak rendőri intézkedésre. Az operátor megkérdezi azt is, hogy ott van-e még az elkövető, amire azt válaszolja, hogy „most elhajtott, cserbenhagyásos...”.

b) A második, 2 perc 5 másodperc terjedelmű felvételen a panaszos bemutatkozik, és közli, hogy T.település, a M.L. és az A. út sarkánál történt az, hogy – miután vitája volt a szomszédjával – utána ment 300 vagy 200 méterről kocsival és nekiment. A rendőr megkérdezi a panaszost, hogy megsérült-e, aki azt válaszolja, hogy nem, csak a vállának ment erősen, és a teherautó tükör elhajlott. Az elkövető utána elhajtott. Tanúja is van erre, aki ott áll mellette.

A panaszos közli azt is, hogy aznap már volt rendőri intézkedés ez ügyben, a házuknál. Akkor két rendőr volt kinn. A rendőr megkérdezi, hogy „amikor a sövényt vágták”? A panaszos közli, hogy így van, abból kerekedett ki a vita. A rendőr erre úgy reagál, hogy „de miért kell ott vitázni, nem is értettem azt meg.” A panaszos mondja erre, hogy „ja, ön volt kinn, akkor jöjjön már ki, legyen szíves.”

Hallható a felvételen, hogy a panaszos egy harmadik személyhez (feltehetően a szomszédjához) beszél: „ez a bűdös paraszt... Fosol, te majom?” (A szomszédot is lehet hallani: „hallod magad, hogy beszélsz velem?”) A panaszos folytatja: „Tanúm van rá. Fosol... Hallod, kaki szagod van.”

A rendőr megkérdezi, hogy egészen biztosan nincs szüksége a panaszosnak mentőre, amire a panaszos azt feleli, hogy „annyira nincs probléma”.

4) A rendőrség elküldte a Testületnek a „Küldés leírása”, illetve az „Eset adatlap” megnevezésű dokumentumokat is.

a) A „Küldés leírása” elnevezésű irat azt tartalmazza, hogy 2018. szeptember 18-án 17 óra 48 perckor a panaszos telefonon bejelentést tett a Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére arról, hogy T.település, az A. utca 35. sz. alatt nekiment egy személy egy traktor tükrevel, majd elhajtott. A panaszos mentőt nem kér, a vállának ment neki a jármű. A vezetője a panaszos szomszédja, akivel összevesztek.

Prioritás: sürgős. Az elintézés típusa: adatgyűjtés, helyszíni szemle, helyszínbiztosítás, rendőri jelentés. A riasztás időpontja 17 óra 51 perc, az indulás ideje 17 óra 53 perc, a kiérkezés ideje szintén 17 óra 53 perc. Az intézkedés befejezésének időpontja 20 óra 59 perc.

b) Az „Eset adatlap” dokumentum a „Küldés leírása” dokumentumhoz képest azt a többlet adatot tartalmazza, hogy a panaszos a házánál vitázott korábban a járművet vezető szomszédjával, és ebből eredően történt az említett esemény.

Két járőrpáros (I782-es és M36.. hívójelű egységek) ment a bejelentés alapján a helyszínre.

A második „Eset adatlap” dokumentum a második „Küldés leírása” dokumentummal egyező adatokat tartalmaz, annak ismertetésétől a Testület eltekintett.

5) A panaszos által név szerint megjelölt r. törzsőrmester szabálysértési feljelentést tett a panaszos ellen.

A dokumentum szerint 2018. szeptember 18-án 17 óra 42 perckor T.település belterületén, a M.L. úton közlekedett a panaszos gyalogosan az úttesten élettársával a V.P. út irányából az A. út irányába. A M.L. út 27. szám előtt a panaszos az őt szabályosan kikerülő, azonos irányból érkező szomszédja tehergépkocsija jobboldali visszapillantó tükrének csapott bal vállával, szándékosan. A panaszos az előzetes vizsgálatok alapján könnyű sérülést szenvedett. Az érintett járműben nem keletkezett dologi kár.

A feljelentésben szerepel az is, hogy a panaszos cselekményével elkövette a Btk. 232. §-ának (1) bekezdése szerinti közlekedés biztonsága elleni bűncselekményt. Mivel a panaszos és élettársa az úttesten gyalogoltak – ott, ahol egyébként van gyalogos közlekedésre kiépített járda – és a fenti cselekményt elkerülhették volna, ha a KRESZ szabályait betartják.

A gyaloglásról videofelvétel készült, ami bizonyítja, hogy az úttest teljes terjedelmét a panaszos és élettársa elfoglalták, valamint a felvételen jól kivehető az is, hogy gyalogos közlekedésre alkalmas a járda. A videofelvétel a T.település, M.L. út 31. szám előtt készült, a cselekmény elkövetésének időpontjában, amit a szemle keretén belül lefoglaltak az ott lakó személytől. A jogsértés elkövetését (az úttesten gyaloglást) független tanúk is alátámasztották jegyzőkönyvben.

A panaszos és élettársa az elmondásuk szerint végig a gyalogjárdán közlekedtek.

6) A Testület felvilágosítás-kérése alapján az intézkedő rendőrök utólagos jelentést készítettek.

a) A T. Városi Rendőrkapitányság * Alosztály c. r. törzsőrmestere (, akit a panaszos név szerint is megjelölt beadványában) utólagos jelentésében az alábbiakat adta elő.

A panaszossal szembeni rendőri intézkedés előzménye az volt, hogy őt a Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) közlekedési eseményhez küldte, ahova a 18 órakor megtörtént szolgálatváltás után közvetlenül elindult. Az aznap 18 óráig dolgozó kollegái szolgálatváltáskor annyi előzményt fűztek az eseményhez, hogy a panaszos és szomszédja haragos viszonyban állnak egymással, az aznapi intézkedést már jogi felvilágosítással zárták.

A c. r. törzsőrmester a helyszínre érkezést követően a Szolgálati Szabályzatban előírtaknak megfelelően, a helyszínen lévő, intézkedéssel érintett személyek felé köszönéssel és tisztelegéssel kezdte meg az intézkedést, tekintettel arra, hogy az indulatok elszabadultak a részes felek között. A rendőr egyenruhában volt, bemutatkozott, majd tájékozódott arról, hogy mi történt. A panaszost és a szomszédját a rendőr kiérkezésekor a már ott levő intézkedő rendőrök többször szólították fel, hogy ne inzultálják, és szidják egymást közterületen.

A rendőrök a helyszínen az alábbi eljárási cselekményeket fogatosították. A c. r. törzsőrmester a helyszínen tájékozódott a baleset tekintetében, annak során a részes felektől külön hallgatott meg elsőnek szóban, majd írásban több független tanút is, akik éppen az utcán tartózkodtak és nem helyi lakosok voltak. Az intézkedés során egy közterületet figyelő kamera felvételét is visszanezgte, amiből a gyalogosokra vonatkozó szabályszegést megállapította. Az információk értékelését követően helyszíni szemlét fogatosítottak, annak során a r. zászlós parancsnok is a helyszínen volt. A helyszínen helyszínbiztosítóként jelen volt a F.település Rendőrőrs két körzeti megbízottja, akik a M.L. úton, a helyszínen végezték a jármű mellett állva ezt a feladatot.

A panaszossal szemben 18 óra 35 perckor alkalmazott LION SD 500 típusú alkohol-teszteres ellenőrzés 0.09 mg/l légalkohol szintet mutatott, míg a szomszédja vonatkozásában negatív értéket produkált.

A helyszíntől kb. 100 méterre F.M. lakhelye előtt a közterületen állt a balesetben részes jármű, amit a rendőr ott szemrevételezett az elsődleges információk alapján fellelhető sérülések, rongálódások vonatkozásában. Tekintettel arra, hogy a panaszos és a szomszédja a helyszínen kiérkezést követően is folyamatosan megjegyzéseket tettek egymásra, többszöri felszólításra sem hagyták ezt abba, ezért az eljárás során tanúként kihallgatott kívülálló személyek szóbeli meghallgatását a járműnél, a baleset helyétől kb. 100 méterre F.M. lakcíme előtt végezte el a c. r. törzsőrmester. A szóbeli meghallgatás külön-külön történt meg, így tudta a feleket egymástól függetlenül meghallgatni. Nem történt semmilyen csoportos megbeszélés, egyeztetés. A független tanúk szóban nyilatkozatot tettek arról, hogy nem ismerik egyik felet sem (galambot jöttek vásárolni, mikor az egész esemény lezajlott).

A panaszost és feleségét is igazoltatta a rendőr a helyszínen, illetve az előtte kiérkező rendőrök részéről is megtörtént. A rendőr őket is meghallgatta szóban. Írásban azért nem tudta őket nyilatkoztatni, mivel a mentő kórházba szállította a panaszost, ahova a felesége elkísérte. A helyszínen nem mentek vissza, pedig a TIK a rendőrnek azt a tájékoztatást adta, hogy a kórházból még a helyszíni szemle alatt, a kezelőlap átvétele nélkül távoztak. Másnap reggel 6 óráig (a rendőr szolgálata végéig) nem jelentkezett a panaszos és felesége. A tanúkihallgatásokat a közlekedési készenlétet ellátó c. r. zászlós balesethelyszínelő fogatosította a helyszíni szemlét követően, a c. r. törzsőrmester pedig a baleseti anyag feldolgozását kezdte meg.

A tanúsított hangnem tekintetében a rendőr úgy nyilatkozott, hogy a helyszínen érkezésekor folyamatosan fel kellett szólítani mindkét felet, akik a korábbi sérelmüket nem tudták megbeszélni és az intézkedés alatt is folyamatosan csak szidták egymást. Ezért külön kellett őket választani az intézkedés sikeressége miatt. A feleket folyamatosan nyugtatniuk kellett, illetve konfliktusaik megbeszélésére ösztönözték őket. A korábban kiérkező rendőrök és a c. r. törzsőrmester is teljes higgadsággal kezelték a helyzetet, ami az intézkedés végéig meg is maradt. Nem volt olyan tényező, ami kizökkentette volna a higgadt gondolkodás alól. A rendőr hangneme teljesen nyugodt, higgadt, de lényegre törő és határozott volt. Félreérthető vagy bárkit hátrányosan érintő megjegyzések nem hangzottak el az intézkedés alatt egyik részről sem.

A panaszos hangneme ezzel szemben arrogáns, és kötekedő volt, de többnyire ez a hangnem a szomszédjára irányult, aki ugyanilyen hangnemet ütött meg. Kényszerintézkedés kilátásba helyezésével kapcsolatban felszólítani nem kellett egyik felet sem, mivel az intézkedés során részben együttműködők voltak, és az intézkedést nem akadályozták.

A c. r. törzsőrmester a helyszínen tájékoztatta a panaszost és a másik felet a megállapításokról, de akkor még a panaszos panasszal nem élt a rendőri intézkedéssel szemben. Többször elhangzott, hogy a panaszos hangfelvételt készít az intézkedésről, aminek azonban a rendőr nem tulajdonított jelentőséget, mivel teljesen jogszerűen és szakszerűen járt el kollégáival. A panaszos szomszédját nem ismerte az intézkedés előtt, illetve a panaszost sem. Egyikükkel szemben sem intézkedett korábban, illetve egyik féllel sem tegeződött.

A rendőrök nem intézkedtek részrehajlóan, a beszerzett információ és adatok alapján folytatták le a szemlét.

A 2018. szeptember 20-ai rendőri interakció vonatkozásában a c. r. törzsőrmester előadta, hogy aznap a panaszos valóban odalépett hozzá, amikor a szolgálati gépkocsiban ült. A rendőr akkor is teljesen nyugodtan és tisztelettudóan állt hozzá. A panaszos azonban inzultálta őt, agresszív magatartást tanúsítva kérte az azonosító adatait. Mivel akkor a rendőr nem intézkedett vele szemben és más szolgálati feladatot látott el, így azt a tájékoztatást adta neki, hogy menjen be a rendőrkapitányságra és tájékozódjon a parancsnokánál. A rendőr megjegyezte továbbá

jelentésében, hogy amikor a panaszos odalépett és kérte az azonosítót, akkor a felesége közvetlen utána nyúlt és ruháján keresztül taszigálta el a szolgálati kocsit mellől, közben többször mondta neki: „hagyd már, ne kötözködjél már vele!”

b) A T. Városi Rendőrkapitányság * Alosztály c. r. zászlósának jelentése az alábbiakat tartalmazza.

2018. szeptember 18-án egész nap közlekedésrendészeti készenléti szolgálatot látott el, amikor is a T. Városi Rendőrkapitányság szolgálatirányítójának utasítására berendelték lakásáról munkaidő után, mivel a M.L. úton egy úttesten sétáló személy szándékosan kiugrott a vele azonos irányban, azt kikerülni szándékozó jármű elé. A gyalogos és a járművezető haragos, illetve szomszédi viszonyban vannak.

A c. r. zászlós a helyszínre érkezést követően a Szolgálati Szabályzatban előírtaknak megfelelően a helyszínen lévő, intézkedéssel érintett személyek felé köszönéssel és tisztelgéssel kezdte meg az intézkedést, tekintettel arra, hogy helyszínelői egyenruhában volt. Bemutatkozott, majd közölte, hogy milyen eljárási cselekményeket fogantatosítanak. A panaszos a kiérkezésekor már nem volt a helyszínen (és vele ment a felesége is), a baleseti helyszínelő tájékoztatása alapján a mentő kórházba szállította. Ők a helyszíni szemlét követően sem jöttek a helyszínre vissza, sem a T. Városi Rendőrkapitányságra.

A helyszínen a kellő tájékozódást, információk értékelését követően helyszíni szemlét fogantatosítottak. A helyszínen lévő körzeti megbízottak a c. r. zászlós irányításával a jelen lévő tanúk kihallgatását végezték. A helyszíni szemlét követően a rendőr F.M. tanúkihallgatását fogantatosította a Rendőrkapitányságon.

A helyszínen helyszínbiztosítóként jelen volt két rendőr, akik a M.L. úton, a helyszínen végezték a jármű mellett állva a feladatukat. Az alkohol-tesztet a c. r. főörzsőrmester alkalmazta még a c. r. zászlós kiérkezése előtt.

A rendőri hangnem a jelen lévő rendőrök részéről normális, higgadt volt. Nem volt ezzel kapcsolatban semmilyen megjegyzendő esemény.

c) A F. település Rendőrség r. főörzsőrmester körzeti megbízottja utólagos jelentésében úgy nyilatkozott, hogy a kérdéses napon közterületi gépkocsizó járőrszolgálatot látott el r. törzsőrmester járőrtársával. Annak során, 18 óra előtt az ügyelet utasítására megjelentek a Tö. település, M.L. úton, mivel onnan a panaszos tett bejelentést közlekedési balesetről.

18 óra 1 perckor érkeztek a helyszínre, ahol a Szolgálati Szabályzatban előírtaknak megfelelően a helyszínen lévő, intézkedéssel érintett személyek felé köszönéssel és tisztelgéssel kezdte meg az intézkedést, tekintettel arra, hogy szolgálati egyenruhában volt. Ezek után a helyszínen, mivel a bejelentés alapján személyi sérülés történt, az esetleges sérülésről, valamint a közlekedési esemény részleteiről kérdezte meg a bejelentő panaszost.

A rendőr járőrtársával együtt a helyszínt biztosította, valamint az előzetes adatgyűjtést hajtotta végre a kiérkező baleseti helyszínelő megérkezéséig. A helyszínen ekkor a panaszos és felesége tartózkodott, tőlük mintegy 100 méterre, a M.L. úton tartózkodott F.M. a családjával. Az intézkedés során a panaszos folyamatosan arccal a szomszédja irányába nézett és kiabálva provokálta őt. A helyszínen a panaszost és feleségét, valamint a szomszédot EDR rendszeren keresztül ellenőrizte a r. főörzsőrmester. A helyszínen mindkét féllel szemben, egymás jelenlétében a c. r. törzsőrmester volt az, aki alkohol-teszteres ellenőrzést hajtott végre.

A helyszínről a panaszost a mentőszolgálat elszállította a kórházba.

A helyszíni szemle keretében a rendőr tanúként hallgatott ki két személyt (K.S.B. és T.B.).

A rendőr az időközben a helyszínre kiérkező c. r. törzsőrmesternek a helyszínt átadta, aki ezek után a balesetben részt vevő személyek szóbeli meghallgatását, valamint a helyszínen található

nyomok vizsgálatát végezte. A c. r. törzsőrmester a helyszíni szóbeli meghallgatást úgy végezte, hogy a két fél jelenlétében mind a két fél elmondta a saját észlelését. Ezek után – tekintettel arra, hogy az ügyben szereplő személygépkocsi a helyszíntől 100 méterre volt – a c. r. törzsőrmester kénytelen volt a járműhöz menni, azon a lehetséges nyomokat megvizsgálni.

A panaszos a szóbeli meghallgatás során folyamatosan provokálta szomszédját, vele szemben obszcén szavakat használt, láthatóan azzal a céllal, hogy őt verekedésre hívja fel.

Mivel a panaszost és feleségét a mentő kórházba szállította, ezért a helyszínen, jegyzőkönyvön meghallgatni nem volt lehetséges. Ők a helyszíni szemlét követően sem jöttek a helyszínre vissza, sem a rendőrkapitányságra.

A rendőri hangnem tekintetében r. főtörzsőrmester körzeti megbízott a c. r. zászlóssal szó szerint egyezően nyilatkozott. A panaszos és felesége viszont a helyszínen folyamatosan provokáló hangnemben beszélt, hangoztatta, hogy feljeleníti a szomszédját, valamint a rendőröket is, ha nem neki adnak igazat. Folyamatosan obszcén szavakat használt szomszédjával szemben. A helyszíni intézkedés során folyamatosan kereste az eljárási hibákat, minden mozzanatba belekötött és érdeklődött, hogy mit-miért hajtanak végre a rendőrök.

d) A F.település Rendőrőrs r. törzsőrmester körzeti megbízottjának utólagos jelentésében az Állásfoglalás II. rész 6) c) pontjában ismertetett jelentésben foglaltakhoz képest mindössze annyi többletinformáció szerepel, hogy a panaszos a helyszínen lévő rendőrök irányába akkor használt provokatív, valamint lekezelő hangnemet, amikor az ő véleményével nem megegyező intézkedés történt. A panaszos a rendőri intézkedést teljes egészében hangfelvételre felvette, annak során jól hallható a rendőri intézkedéshez való hozzáállása.

7) A szabálysértési hatóság a panaszost a KRESZ 21. § (1) bekezdésébe ütköző, és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §-ának (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértése miatt 10.000 forint pénzbírsággal sújtotta.

A határozat indokolása szerint a rendelkezésre álló szabálysértési feljelentés, egy kamerafelvétel, valamint az a panaszosnak a büntetőeljárásban tett tanúvallomása alapján a szabálysértési hatóság megállapította, hogy a panaszos 2018. szeptember 18-án 17 óra 42 perckor az úttesten gyalogosan közlekedett annak ellenére, hogy az adott utcában a gyalogos közlekedésre alkalmas járda van kiépítve és az azon való közlekedést semmi nem akadályozta.

8) A T. Városi Rendőrkapitányság továbbította az ügghöz kapcsolódó bűnügyi iratokat is.

a) Az intézkedő c. r. törzsőrmester a panaszos ellen büntető feljelentést is tett a Btk. 232. §-ának (1) bekezdése szerint minősülő közlekedés biztonsága elleni büntett miatt. A tényállást a büntető feljelentés az Állásfoglalás II. rész 4) pontjában ismertetett szabálysértési feljelentés leírásában foglaltakkal szó szerint azonosan tartalmazza, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekintett.

A T. Városi Rendőrkapitányság *Osztálya a bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt elrendelte a nyomozást.

b) Az intézkedő c. r. törzsőrmester személyi sérüléses közúti közlekedési balesetről szóló jelentésének esemény rovata az Állásfoglalás II. rész 5) pontjában ismertetett szabálysértési feljelentésben írt tényállással megegyező.

A tett intézkedések: a rendőr kiérkezéséig a két körzeti megbízott biztosította a helyszínt. A c. r. törzsőrmester a balesetben érintett személyeket és járművet a körözési rendszerben ellenőrizte (abban nem szerepeltek). A panaszossal szemben 18 óra 35 perckor alkalmazott LION SD 500 típusú alkohol-teszteres ellenőrzés 0.09 mg/l légalkohol szintet mutatott, *F.M.* negatív értéket produkált. A panaszost a baleset helyszínére 18 óra 40 perckor kiérkező mentő 19 óra 15 perckor

a kórházba szállította további vizsgálatok lefolytatása céljából. A baleset helyszínén három személyt meghallgattak tanúként, az általuk elmondottakat jegyzőkönyvben rögzítették.

A helyszínre érkezett 19 óra 45 perckor a szemlebizottság c. r. zászlós vezetője, akit tájékoztatott részletesen a bűncselekményről. A panaszt és élettársát a rendőr nem tudta meghallgatni, mert az orvosi vizsgálat után ismeretlen helyre távoztak, a sérült személy az ambuláns lapot sem várta meg, hogy elkészüljön. Bizonyítékként felhasználható videofelvételt foglalt le a rendőr az ott lakó személytől 20 óra 55 perckor. A baleset helyszínén tartott szemle során továbbá az eseményt leírással, helyszínrajzzal, és fényképekkel rögzítette.

c) A helyszínelésről készített jegyzőkönyv szerint a panaszos ellen indult büntetőeljárásban a Be. 368. §-ának (1) bekezdése alapján, halasztást nem tűrő nyomozási cselekményként foganatosították a szemlét.

A jegyzőkönyv tartalmazza azt, hogy három tanút (egy férfit, egy nőt, és az utasként a gépkocsiban tartózkodó személyt) a helyszínen hallgattak meg. A panaszos szomszédját később, a T. Városi Rendőrkapitányságon. A panaszt elszállította az Országos Mentőszolgálat, így az ő meghallgatása nem volt lehetséges.

A szemle 2018. szeptember 18-án 21 órakor fejeződött be, illetve a jegyzőkönyvet akkor zárták le.

A jegyzőkönyvhöz 32 fénykép mellékletet is csatoltak, amelyek a baleset körülményeit rögzítették. Azok ismertetésétől a Testület eltekintett.

d) A Megyei Kórház Sürgősségi Betegellátó Osztályán kiállított orvosi látlet és vélemény az alábbiakat tartalmazza.

A panaszos 19 óra 32 perckor jelentkezett orvosi ellátásra. Az Országos Mentőszolgálat szállította az ambulanciára. Elmondása szerint aznap szomszédja autó tükörrel hátulról nekiment kisteherautóval, bal vállá fájt.

A sérüléssel összefüggő panaszok: bal vállá humerusfej magasságában fájdalmas, nyomásra érzékeny. Váll mozgások közepes fokban beszűkültek, fájdalmasak. Röntgen alapján törés nem látható. Sérülését ambuláns módon látták el.

A kórisme: a bal vállízület területének zúzódása. Az orvosi vélemény szerint a gyógytartam szövödménymentes gyógyulás esetén előreláthatólag 8 napon belüli.

e) A T. Városi Rendőrkapitányság * Alosztály c. r. zászlósának jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

A rendőr a közlekedési baleset helyszínén – a helyszíni szemle során lefoglalt kamerafelvételen kívül – térfigyelő, illetve biztonsági kamerákat próbált felkutatni, de az esemény helyszínén, illetve annak környezetében nem talált azon kívül más kamerát.

A rendőr ugyanakkor felvette telefonon a kapcsolatot az ott található szórakozóhely tulajdonosával, elmondta, hogy ott csak olyan kamerák vannak, amik az épületen belüli részeket figyelik. Nem tudott továbbá olyan személyt, illetve laccímet mondani, ahova tudomása szerint kamerát szereltek és a fenti esemény helyszínén történeteket rögzítette volna.

A helyszíni szemle során lefoglalt kamerafelvételen látható, hogy 2018. szeptember 18-án 17 óra 42 perc 5 másodperckor egy fehér pólóban és világos rövidnadrágban lévő férfi (a panaszos) jelenik meg, az úttesten gyalogol a M.L. úton a V. út irányából az A. út irányába. 17 óra 42 perc 9 másodperckor megjelenik a felvételen egy fehér felsőben és egy rövidnadrágban egy szőke hajú hölgy (a panaszos felesége), aki a panaszossal megegyező irányban gyalogol az úttest menetirány szerinti jobb szélén. A férfi és a hölgy egyszerre, egymás mellett az úttesten gyalogolva, 17 óra 42 perc 14 másodperckor lépnek ki a kamera látószögéből. A kamera által megfigyelt területen a bejelentésből adódó cselekményből semmi nem látszik.

f) A rendőrség továbbította a büntetőeljárásban kihallgatott tanúk vallomásáról készült jegyzőkönyveket. A panaszos szomszédját 2018. szeptember 18-án 21 óra 30 perctől 22 óra 39 percig hallgatták ki tanúként.

A tanú vallomástétele során elmondta, hogy aznap délelőtt tett egy bejelentést a rendőrségre, mivel a kertfaros szomszédja, a panaszos kertésze, vágta a sövényt, ami a közös hátsó portájuk vonalában van, de még a panaszos portáján. Szólt a kertésznek, hogy úgy csinálja, hogy ne hulljon át a portájára a sövény ága, ha pedig mégis áthullana, akkor mondja meg a tulajdonosnak, hogy jöjjön át és szedje össze. A tanú azért is tette a bejelentést, hogy szedje össze az áthullott ágakat a panaszos, aki azonban egész nap nem jelentkezett nála. 17 óra 30 perc körül csengetett valaki, a tanú felesége ment ki, aki szólt, hogy a tanút keresi a panaszos.

Amikor a tanú kiment, a járdán állt a panaszos és a felesége. A panaszos egyből azzal kezdte, hogy most felvételt készít a beszélgetésről, majd a korábbi sérelmeket hozta fel, ami miatt 2-3 éve megromlott a viszonyuk. A tanú és a panaszos 10 percen keresztül indulatosan vitatkoztak kint az utcán. Eközben kijött az utcára egy férfi (T.B.) és az élettársa is, akik a tanúnál tartózkodtak, valamint a két fia, és a felesége is.

A tanú úgy emlékszik, hogy a panaszos felesége már szólt neki, hogy menjenek már, de a panaszos még tovább magyarázott a tanúnak. A tanút közben hívták telefonon, munka ügyben, ezért otthagytá a panaszost, aki a felesége után indult a M.L. úton az A. út irányába. Végig az úttesten gyalogoltak, miután a tanú házatól elindultak.

A tanú egy-két perc múlva (17 óra 45 perc körül) elindult egyik fiával otthonról teherkocsival, abba az irányba, amerre a panaszos és felesége haladtak az úttesten, tőle kb. 30-40 méterre. A teherautót a tanú vezette, fia pedig a jobb szélső ülésen utazott mellette. Lassan közlekedett a panaszosék felé, emlékezete szerint a 2. sebességi fokozatban gurult lassan feléjük. Ahogy közelebb ért, a panaszos már biztosan a felesége mellett sétált. A feleség ment az út jobb szélén, majd balról mellette a panaszos, kb. 1 méterrel bentebb, szinte majdnem az út felénél.

A panaszos folyamatosan hátrafelé tekintgetett, és észrevette, hogy a teherautóval a tanú közelít felé. A tanú ekkor teljesen balra húzódott, még az út szélét is érintette baloldalon, mivel az egy igen keskeny utca. A panaszos még ekkor sem húzódott le, hanem végig a felesége mellett gyalogolt tovább az úttesten. Amikor melléjük ért, még jobban lassított, kb. 10-15 km/óra sebességgel közlekedhetett, majd úgy ítélte meg, hogy elfér a panaszos mellett annak ellenére, hogy szándékosan nem húzódott le. (A tanú a járművet több mint egy éve használja napi szinten, szűk helyekre áll be és ki azzal, érzi a jármű széleit, határait.)

Amikor a panaszos mellé ért már az autó eleje, akkor a jobb oldali külső visszapillantó tükör vonalánál egyszer csak a panaszos a vállával balra tett egy csapó mozdulatot, majd a könyöke érinthette a tükröt. Ha nem tesz szándékosan felé csapó mozdulatot, akkor biztonságosan megtudta volna előzni. A jobb oldali külső visszapillantó 10-15 fokban hajolhatott befelé. Csak egy halk puffanást hallott a tanú akkor, amikor megütötte a tükröt. Ezután pedig kb. 4-5 alkalommal a teherautó oldalfalát ütögette a panaszos. A tanú rögtön megállt, majd kiszállt az autóból. A panaszos ekkor már az autó elejénél volt és telefonált, a tanúnak pedig azt mondta: „most megvagy, feljelentelek és megyünk a bíróságra.”

A tanú a panaszoson nem látott sérülést, pedig pólóban volt, illetve nem vérzett semmije sem. A panaszos azt sem mondta, hogy valamije fájna. Két kézzel integetett, mutogatta a középső ujját mindkét kézzel és telefonált is. A tanú a tükröt visszaállította eredeti pozíciójába, majd mondta neki, hogy visszaáll az autóval a háza elé és várja a rendőröket, mivel mondta, hogy ne menjen sehova, mert jönnek a rendőrök. A tanú azt mondta, hogy a háznál lesz – öt háznyira a balesettől – az autóval, ott megtalálja. Azért állt vissza a házhoz, mivel a panaszos többször is ütögette a teherautó oldalát.

A panaszos végig mutogatott, trágár szavakat kiabált. Egyszer csak mondta, hogy jönnek már a rendőrök, majd ez után a vállához kapott és elkezdett jajgatni, majd a tanúra nézett és gúnyosan nevetett. A teherautóban anyagi kár nem keletkezett.

g) A T. Városi Rendőrkapitányság F. Rendőrőrs r. főtörzsőrmester körzeti megbízottja tanúként hallgatta ki a helyszínen a panaszos szomszédjának ismerőseit. A nőt 19 óra 10 perctől 19 óra 35 percig, a férfit 19 óra 45 perctől 20 óra 10 percig.

A nő tanúvallomásában az szerepel, hogy a kérdéses napon 17 óra 30 perc körül a panaszos szomszédjának háza előtti útszakaszon tartózkodtak élettársával, amikor is azt hallotta, hogy a panaszos és a szomszédja összevesztek. Közöttük tettelegesség nem volt. A vita tíz percig tarthatott, majd a panaszos elment a szomszédjától. A szomszéd mondta, hogy neki is mennie kell, ezért a tanú és élettársa elkészöntek tőle. Ezek után a tanú azt látta, hogy a panaszos és a párja az úttesten gyalogol, a panaszos ment az út közepe felé. A szomszéd elindult közben az autójával. A tanú látta, hogy a panaszos és a szomszédja az út vége felé ismét veszekedtek. A kereszteződésben történeteket nem látta. Majd a szomszéd hazajött és megkérte őket, hogy maradjanak ott. A rendőrök kiérkezéséig a panaszos a kereszteződésben állt, a tanúk pedig a szomszéd előtti útszakaszon. Ezen idő alatt a panaszos folyamatosan mutogatott a kezével, a fenekét mutatta. A vállát a rendőrök kiérkezése előtt nem fogta, csak utána (erre azért emlékszik a tanú, mert mindkét kezével mutogatott korábban, nem tűnt sérültnek). A tanú és élettársa ekkor az esettől kb. 100 méter távolságra lehettek.

A férfi tanú vallomásában a női tanú által elmondottakat megerősítette: a panaszos és szomszédja közötti veszekedés kb. tíz percig tartott, az alatt nem volt bármilyen tettelegesség. Majd a panaszos és a felesége gyalogosan elindultak az úttesten haladtak, oly módon, hogy a panaszos az út közepétől kissé jobbra ment, míg felesége az út szélén gyalogolt. Ezt követően a tanú azt látta, hogy amikor a szomszéd a panaszos mellett el akart haladni, akkor a kocsival még a padkára is lement, majdnem az árokba is belement a baloldalon. A szomszéd, amikor a panaszos mellé ért, akkor nagyon lassan haladt, majdnem megállt. Mellé érve a panaszos egyszer csak megfogta a vállát, hogy a szomszéd elütötte őt. A tanú úgy látta, hogy a szomszéd a kocsijával nem ért hozzá. A szomszéd a kocsijával az eset helyszínén rögtön megállt, és ismét veszekedni kezdtek. Ezek után a szomszéd visszafordult, és visszajött a tanúkhöz, megkérte őket, várják meg a rendőröket. Amíg a rendőröket várták, a panaszos a szórakozóhelynél maradt, onnan kiabált, kézzel mutogatott, és a fenekét mutogatta. A vállát egyáltalán nem fogta, mivel mindkét kezével úgy mutogatott, hogy a feje fölé is emelte azokat több alkalommal. Az eset a kereszteződés előtt történt.

h) A T. Városi Rendőrkapitányság * Osztályának r. törzsőrmestere tanúként hallgatta ki a helyszínen a panaszos szomszédjának felnőttkorú fiát 19 óra 45 perctől 20 óra 38 percig.

A tanú elmondta, hogy 2018. szeptember 18-án 17 óra 45 perc körül gépjárművel haladtak a T. település M.L. úton a V.P. út irányából az A. út irányába, a gépkocsit a panaszos szomszédja vezette, a tanú az anyósülésen ült. A M.L. út 37. szám előtt jártak, ahol a koci előtt gyalogosan haladt a panaszos és élettársa egymás mellett, a nő kívül az úttest szélén, a panaszos belül. Mivel nem akartak kitérni, a tanú édesapja baloldalra kitérő manővert hajtott végre, nehogy elüsse őket. A manőver végrehajtása során, mikor a kocsival a panaszos mellé értek, ő az oldalajtóba ütött. A tanú ezt nem látta, de hallotta a csattanást. Biztosan nem mentek neki a tükörrel.

Az előadó kérdésére továbbá elmondta a tanú, hogy kb. 30 méter távolságra jártak előttük, amikor kb. 20 km/óra sebességgel haladtak feléjük. A panaszos az úttest szélétől kb. 1,5 méterre sétált, majdnem az út közepén. Amikor közel értek hozzájuk, egyáltalán nem húzódtak le, ugyanúgy sétáltak tovább az út közepén. Kb. 1 méterre jártak tőlük, a tanú édesapja próbálta kikerülni őket, amikor a panaszos „vállal beijesztett balra”. Ekkor érhetett a tükörhöz a felkarja, mikor behajolt. Ezt követően pedig beleütött az ajtóba.

A gépkocsi bal kereke már lement az útról, annál jobban már nem lehetett felfelé húzódni. A panaszos nem esett el. A tanú édesapja felfelé állt. A panaszos akkor nem fájlalta a vállát, illetve semmijét sem. Közölte azonban, hogy hívja a rendőröket. Ekkor a tanú és édesapja visszafordultak a házuk elé. A panaszos pedig belevert a kocsiba kétszer.

A panaszos folyamatosan mutogatta a fenekét, a középső ujját. Megjegyezte a tanú azt is, hogy évek óta haragos a viszony családja és a panaszosék között, a panaszos folyamatosan provokálja őket. Obszcén szavakat kiabál, feljelentgeti őket a tartott jóságaik miatt.

i) A panaszt hat nappal a közlekedési baleset után szintén tanúként hallgatták ki a büntetőügyben.

A panaszos elmondta, hogy szomszédjával már kb. tíz éve haragos viszonyban van, állattartási problémákkal kapcsolatos az ellentét (már az előző háztulajdonosnak is ilyen jellegű problémája volt a szomszédal). Az önkormányzatnál, építésügyi hatóságnál, tűzoltóságnál többször tett ellene feljelentést, akik többször meg is büntették, a tanúkihallgatás időpontjában is folyik eljárás a szomszéd ellen (egy szabálytalan helyen, engedély nélkül épített, galamb tartására szolgáló épület miatt), amiben a panaszos az alperesként érintett.

A panaszos a kérdéses napon dél körül nem volt otthon, amikor hívta a kertésze, hogy a kertszomszédal volt egy szóváltása a sövénynyírás során áthullott levéllel kapcsolatban. A kertész akkor azonnal felajánlotta, hogy átmegy és összeszedi, de a szomszéd ezt nem engedte meg neki, azt mondta, hogy a panaszossal együtt mehet át, majd emiatt rendőrt hívott. A panaszos 16 óra 30 perc körül ért haza, a kertésszel váltott néhány szót, majd úgy döntött, hogy párjával átmennek a szomszédhoz, és engedélyt kérnek az áthullott levelek összeszedésére. Gyalog mentek hozzájuk, becsöngettek, amire a szomszéd a feleségével együtt ment ki. A panaszos már az utcán közölte a szomszédal, hogy hangfelvételt készít a beszélgetésükről, hogy a peres ügyben majd ne tudjon valótlan állítani. A szomszéd a kéréstől egyből elzárkózott, nem engedte összeszedni a leveleket. Ezt követően vitába keveredtek, ami első alkalommal öt percig tartott. Akkor odáig fajult a dolog, hogy a szomszéd a panaszosnak akart menni, és köpködött. Ezután a panaszosék otthagyták, és elindultak haza. Egy-két háznyira már elhagyták a szomszéd házát, aki azonban utánuk ment, folytatta korábbi viselkedését. A hangfelvételt ekkor megint elindította a panaszos. A vita témája ugyanaz volt, mint korábban, és egy-két perccel később ismét elindultak haza gyalog a M.L. úton az A. út irányába. Mindketten az úttesten mentek végig úgy, hogy a panaszos párja ment az úttest menetirány szerinti jobb szélén, a panaszos pedig mellette kb. fél méterre lemaradva tőle. Az út (ami alig több, mint egy autó szélessége) akkor teljesen forgalommentes volt.

Egyszer csak azt hallotta a panaszos, hogy mögöttük jön egy autó, ami folyamatosan gyorsul. Nem nézett hátra egyszer sem, hanem folyamatosan húzódni kezdett az úttest széle felé, párja pedig már az útpadkán járhatott, amikor egyszer csak a panaszos a bal vállánál ütést érzett. Nem esett el, csak kissé megbillentett. Ez után ököllel belevert a kocsi oldalába. A furgon kb. 5 méterre tőle megállt, miután nekiment, de abból nem szállt ki senki. Odament az autóhoz, ahol láttam, hogy a kocsit a szomszéd M. vezette, mellette pedig egy fiatal fiú ült. A panaszos szólt a párjának, hogy hívja a 107-et, mivel véleménye szerint a szomszédja szándékosan ment neki.

A furgon jobb oldali külső visszapillantó tükre teljesen behajlott, annak műanyag háza nem tört össze.

A gépkocsi hangjelzést sem adott, ha adott volna, vagy esetleg hallja a panaszos, hogy mögötte gurul egy jármű, akkor biztosan jobban és gyorsabban lehúzódná. A panaszos nem tett a jármű felé semmilyen mozdulatot, a karját sem emelte fel. Ha tudta volna, hogy a szomszéd közeledik mögötte gépkocsival, egyből a járdára vagy az útpadkára ment volna, a korábbi viselkedéséből kiindulva.

A panaszosnak a bal válla megrándult, nem volt hámsérülése, csak pirosodás. Az ambuláns lapot nem hozta el a kórházból, mivel a vizsgálatokat követően egy súlyos sérült miatt órákat kellett volna várnia. Az esemény előtt kb. 2 órával egy üveg sört ivott meg, mást nem fogyasztott.

j) A T. Városi Rendőrkapitányság * Alosztály c. r. zászlósa utólag tanúként hallgatta ki a panaszos feleségét is, aki vallomásában szintén úgy nyilatkozott, hogy a kertszomszédjukkal már évek óta rossz viszonyban vannak, bejelentést is tettek ellene a szabálytalan építkezése miatt.

A kérdéses napon a tanút is felhívta a kertészük, hogy a szomszéd miatt rendőri intézkedés alá vonják. Amikor pedig délután hazaért, a kertész mondta, hogy a zöldhulladékot neki nem engedte a szomszéd összeszedni, hanem azt üzenté, hogy majd a panaszossal együtt mehetnek át összeszedni a hulladékot. Ezt követően elindultak a panaszossal, hogy majd ők ketten összeszedik azt. Becsöngettek, amire kiment a szomszéd és a felesége. A panaszos közölte a szomszédal, hogy a beszélgetésről felvétel készül. A szomszéd azonban nem engedte be őket, teljesen másról beszélt, a végén pedig már vitába fajult a dolog az utcán. Annak végén elindultak gyalog hazafelé a M.L. úton az A. út irányába, először a feleség, utána a panaszos. A szomszéd utánuk ment, és a panaszossal megint elkezdtek kiabálni. Ezután mentek hazafelé úgy, hogy a tanú az úttest menetirány szerinti jobb szélén, közvetlenül az aszfalt szélénél ment, a panaszos balról mellette, kb. fél méterrel mögötte lemaradva. Már majdnem elértek az utca végére, az utolsó háznál járhattak, amikor a tanú hallotta, hogy egy autó jön mögöttük. Nem nézett hátra, mivel az út szélén gyalogolt és folyamatosan lehúzódtott még jobban. Amikor melléjük ért a jármű, mellettük elhaladva sem lassított, hanem amikor odafordult a panaszos irányába, akkor azt látta, hogy nagyon közel ment el mellette, amitől meg is ijedt. Azt nem látta, hogy a panaszosnak mely testrésze ért a kocsizoz, csak azt, hogy kissé kibillen az egyensúlyából, megtántorodott, valamint ezt megelőzően egy tompa puffanást. A puffanás után a panaszos beleütött egyet a kocsi oldalába és hangosan kiabált. A tanú látta, hogy a teherautó jobb oldali külső visszapillantó tükre teljesen becsapódott. A teherautó ekkor megállt, és a panaszos kérte a tanút, hogy hívja a 107-es számot. A teherautót a szomszéd vezette, aki hangjelzést nem használt, hogy elférjen.

Miután a feleség hívta a 107-es számot, a panaszos elvette a telefont, odament a kocsizoz. A szomszéd nem szállt ki a kocsiból, és a panaszostól el akarta venni a telefont, miközben a rendőrséggel beszélt, de ő nem adta át. A szomszéd ezután megfordult, és hazament a lakásához.

A tanú olyat nem látott, hogy a panaszos bármilyen mozdulatot tett a teherautó felé, amikor nekiütközött. Az ütközés után viszont fogta a vállát, és a feleségének is azt mondta, hogy az izülete fáj. A válla azonban nincs belilulva, illetve bezöldülve.

k) A T. Városi Rendőrkapitányság * Alosztály c. r. zászlósa, aki a büntetőügy előadója, jelentést készített, amelyben az alábbi információk szerepelnek.

Közlekedése során a panaszos az őt szabályosan kikerülő, a szomszéd által vezetett tehergépkocsi jobb oldali külső visszapillantó tükrének ugrott szándékosan. A cselekmény során a panaszos 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett, az érintett járműben nem keletkezett anyagi kár.

A lefolytatott helyszíni szemle során a közlekedési balesetet rögzítették, amely szerint az úttest 2,8 méter széles, 0,5 méterre az úttest jobb szélétől befelé az úttesten sétált a panaszos. A feltételezett ütközési pont a szemle során 0,8 méterre volt az úttest jobb szélétől befelé az úttest közepe felé. A panaszos sérülésével kapcsolatban az eljárás során a kezelő orvos 8 napon belül gyógyuló sérülést állapított meg. A beszerzett kamerafelvételen a baleset nem látható. A tanúvallomásokból megállapítható, hogy a panaszos és felesége az úttesten gyalogoltak, nappali, jó látási viszonyok között. Amikor a szomszéd járművével utolérte az úttesten továbbra is gyalogosan közlekedő panaszost, az előzés megkezdése előtt hangjelzést nem adott a baleset megelőzése érdekében, illetve a panaszossal megegyező sebességre sem lassított le, hanem lassítást követően egyből megkezdte az előzést és kis oldaltávolságra (25-30 cm-re) akart elhaladni mellette, amelynek következtében a panaszos bal vállának ütközött. A tanúvallomások

során nem merült fel arra információ, hogy a panaszos a mellette elhaladó jármű felé lépett volna, esetleg elé akart volna ugrani. A vezető az úttesten gyalogosan közlekedőket a baleset bekövetkezése előtt észlelte, valamint a gyalogosan közlekedő panaszos mellett való elhaladása során a járműve eleje már túljutott rajta, csak a jármű jobb oldali külső visszapillantó tükre ütközött a vállának. A fentiek alapján mindkét fél részéről – a haragosi viszonyt figyelembe véve is – szándékos cselekmény nem állapítható meg a baleset bekövetkezésével kapcsolatban. A szomszéd az általa vezetett járművel nem tartott kellő mértékű oldaltávolságot a vele azonos irányban, az úttest menetirány szerinti jobb szélén gyalogosan közlekedő panaszos mellett. A panaszos és felesége ellen az úttesten történő gyalogos közlekedés miatt külön szabálysértési eljárás keretében indokolt eljárni.

l) A T. Városi Rendőrkapitányság * vezetője a fentiek alapján 2018. november 13-án a panaszossal szemben folytatott nyomozást a Be. 398. § (1) bekezdés a) pontja alapján (mivel a cselekmény nem bűncselekmény) megszüntette.

III.

A panaszos sérelmezte azt, hogy a helyszíntre érkező rendőrök elfogultan intézkedtek, illetve egyikük arrogáns módon viselkedett. Panaszolta továbbá, hogy hamis váddal illette őt a rendőr, illetve nem közölte a helyszínen a feljelentést, és helyszíni bírságot nem kísérelt meg kiszabni vele szemben. **A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát és a XV. cikkben foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.**

1) A Testület a panasz alapján elsőként a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezően azt tartalmazzák, hogy egy vitát követően a panaszosnak gépkocsival nekihajtott a szomszédja, majd elhajtott. A panaszos emiatt a segélyhívó számon rendőri intézkedést kért. Állítása szerint mentőre nem volt szüksége.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1a. pontja értelmében a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: egyrészt általános nyomozó hatósági jogkört gyakorol, a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározottak szerint végzi a bűncselekmények felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni. Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a továbbá az alábbiak szerint rendelkezik. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért

vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt.

Tekintettel arra, hogy a panaszos bejelentése szerint a szomszédja nekiment gépkocsival, a Testület felhívja a Btk. 164. §-át, amelynek (1) bekezdése kimondja, hogy testi sértést követ el az, aki más testi épségét vagy egészségét sérti, illetve a törvényhely (2) bekezdése értelmében könnyű testi sértést kell megállapítani, ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési vagy bűnügyi hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület megítélése szerint a segélyhívó számra tett és jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó bejelentés – a közrend védelme érdekében – az Rtv. idézett 13. §-a alapján a rendőrség számára intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület vizsgálta azt, hogy a rendőrség hogyan tett eleget az intézkedési kötelezettségének.

A panaszbeadvány mindössze annyit tartalmaz, hogy két rendőr, majd még két rendőr érkezett a helyszínre, akik a helyszínelés előtt 10 percig (a helyszíntől 100 méterre) a szomszédjával és annak tanúival egyeztetett. A panaszost és az ő tanúját meg sem hallgatta, irataikat nem kérte el, illetve a 17 óra 45 perckor történt értesítés mellett csak 18 óra 45 perckor történt meg az alkohol-szondás vizsgálat.

A rendőrségi dokumentumok szerint 17 óra 48 perckor kért segítséget a panaszos, ami alapján 17 óra 53 perckor ért a helyszínre két rendőr, akik 18 óra 1 perctől biztosították a helyszínt. A balesetben érintett személyeket és járművet a körözési rendszerben leellenőrizték, majd a panaszossal és szomszédjával szemben alkohol-teszteres ellenőrzést folytattak. A baleset helyszínén adatgyűjtést folytattak a rendőrök: tanúkat hallgattak meg, kamerafelvételt szerettek be. A panaszos (és felesége) 19 óra 15 perckor a helyszínről távozott, 19 óra 45 perckor érkezett meg szemlebizottság, és 21 óráig folyt a szemle.

a) Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. A törvényhely (2) bekezdése szerint az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.

Az Rtv. 43. §-a tartalmazza a helyszínbiztosításra vonatkozó szabályt: a rendőr a feladata ellátása során jogosult megtiltani, illetőleg megakadályozni, hogy valamely bűncselekmény, szabálysértés, baleset, egyéb esemény helyszínét megváltoztassák. Ezt részletezi a Szolgálati Szabályzat 11. §-a, amelynek (1) bekezdéséből az alábbiak hívhatók fel: a helyszínt biztosító rendőr a) elsősegélyben részesíti vagy részesítteti azokat, akik az esemény során megsérültek vagy megbetegedtek, valamint más ok miatt segítségre szorulnak, b) a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért elkövetőt elfogja, a tanúkat visszatartja, az eseményben érintetteket, az eseményt észlelőket feltartóztatja, d) a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi, e) megállapítja és megfigyeli, hogy megváltoztatták-e a helyszínt, miben változtatták meg, ha igen,

ki és miért, g) az eseményt szolgálati előjárójának azonnal jelenti, h) feljegyezi, hogy a sérültet milyen rendszámú mentő gépkocsival, hova szállították el, és j) a helyszínrre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint helyszínről való bevonulása után a rendőrnek írásbeli jelentéstételi kötelezettsége van.

Tekintettel arra, hogy felmerült a bűncselekmény elkövetésének gyanúja, a Be. szabályai szerint foganasították a tanúk kihallgatását, a szemlét és a videokamera felvételének lefoglalását (a Be. 168., 207., és 308. §-ai alapján).

A Testület álláspontja szerint az említett esetekben a rendőrök feladata a jogellenes cselekményre utaló panaszosi bejelentés tekintetében az volt, hogy a helyszínen meggyőződjenek annak megalapozottságáról, azt követően a lehetőségekhez mérten adatgyűjtést végezzenek (meghallgatások), a tényállást tisztázzák, illetve a panaszosnak a szükséges tájékoztatást megadják.

A rendőrségi dokumentumok alapján továbbá ízt állapította meg, hogy még a helyszínen tisztázták a panaszos (és tanúja) adatait is, hiszen azokat az elsődleges dokumentumokban feltüntették. Azaz a panaszost az Rtv. 29. §-a alapján igazoltatták.

A rendelkezésére álló bizonyítékok egybevetése alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a megfelelően eleget tett a helyszíni intézkedési kötelezettségének, ami miatt nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga. A panaszos igazoltatása a fentiek alapján (mivel az észlelte alapján további eljárás lefolytatásának volt helye) jogszerű és indokolt volt, ami által nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga.

b) A panasz azon része vonatkozásában, hogy az alkohol-szondás vizsgálat a bejelentést követően egy órával később történt, a Testület az alábbi megállapítást teszi.

A rendőrségi dokumentumok alapján megállapítható, hogy 17 óra 48 perckor kért segítséget a panaszos, ami 18 óra 1 perctől biztosították a rendőrök a helyszínt. A balesetben érintett személyeket és járművet a körözési rendszerben leellenőrizték, majd a panaszossal és szomszédjával szemben 18 óra 35 perctől alkalmazták az alkohol-tesztet.

A Szolgálati Szabályzat 24/A. §-ának (1)-(2) bekezdése szerint az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben, ha bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés gyanúja merül fel – lehetőség szerint az intézkedés helyszínén, annak megkezdésekor – az intézkedés alá vont jármű vezetőjét ellenőrizni kell alkoholfogyasztás kimutatására alkalmas, arra rendszeresített eszközzel. Ha az ilyen módon történt ellenőrzés eredménye alkoholfogyasztásra utal, vagy nem vezet eredményre (kivéttel) haladéktalanul meg kell ismételni az ellenőrzést hiteles elektromos légalkohol-mérő berendezéssel (a továbbiakban: hiteles mérőeszköz). Ha a hiteles mérőeszközzel történő mérés eredménye alkohol fogyasztására utal, újabb mérést kell elvégezni úgy, hogy arra az első méréstől számított legalább 30, de legfeljebb 45 perc elteltével kerüljön sor.

Az ittasság ellenőrzéséről szóló 40/2018. (VI. 29.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) 2. pontja kimondja, hogy az utasítás szerint kell eljárni a – közúti, vasúti, vízi és légi – közlekedés szabályai megtartásának jogszabályi felhatalmazás alapján történő ellenőrzése, továbbá mindazon személyek ellenőrzése során, akiknél a cselekmény elkövetése kapcsán a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol szervezetben való jelenléte vizsgálatot igényel. Az ORFK utasítás 10. pontja szerint a rendőr közlekedési baleset esetén alkohol-teszterrel vagy alkoholszondával köteles ellenőrizni – lehetőleg már a helyszínen, az intézkedés kezdetén – a balesetben részes járművek vezetőit és azokat a személyeket, akiknek magatartása a felelősség megítélésében jelentőséggel bírhat (pl. személyzet, utas, gyalogos).

A rendőrségi dokumentumokban nem található olyan körülmény (és a panaszos sem hivatkozott ilyenre), ami alapján felmerült az, hogy a járművet vezető személy alkoholt fogyasztott, lehetetlen, magatartásán a rendőrök nem tapasztaltak erre utaló jelet.

Az alkohol-teszter alkalmazása időpontjának vonatkozásában a Testület nem állapított meg mulasztást, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga ebben a panaszrészben sem.

c) A panaszos nem említette a beadványban, de a rendőrségi iratokból és az egészségügyi dokumentumból kiderül, hogy eltávozott a helyszínről a tanújával (feleségével együtt) a kórházba, mielőtt kihallgathatták volna.

A Testület – összhangban az Állásfoglalás III. rész 1) és 2) a) pontjában írtakkal – megállapította, hogy, figyelembe véve a helyszínen elvégzett eljárás cselekményeket, az intézkedő rendőrök számát megfelelően járt el a helyszíni intézkedése során. A rendőrségi iratok alapján a panaszos a kórház épületét úgy hagyta el, hogy az ambuláns adatlap kinyomtatását sem várta meg. Nem ment vissza sem a helyszínre (a szemle a kérdéses napon 21 óráig tartott), sem pedig a rendőrség épületébe (ahol a délutános szolgálat dolgozott, és a jegyzőkönyveket vitték számítógépre), csak két nap múlva ment a rendőrségre.

A Testület a panasz ezen részével összefüggésben nem állapított meg mulasztást, a rendőri intézkedéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) A panaszos állítása szerint a rendőr „hamis vád” elkövetésével gyanúsította meg őt a helyszínen, és azt mondta neki, hogy őt fogják hibásnak kihozni, illetve azzal ijesztették meg, hogy több százezer forintot kell kifizetnie az eljárás miatt. A panaszos sérelmezte azt is, hogy a rendőr a helyszínen nem közölte vele a feljelentést, és helyszíni bírságot sem kísérelt meg kiszabni.

a) A panaszos részéről rendelkezésre bocsátott hangfelvételen az hallható, hogy a rendőr azt mondja: „tulajdonképpen az, hogy ha hamisan vádolunk valakit valamivel...”, illetve „Hamisan vádol, mert mindjárt meghallgatjuk a független szemtanút...”. Később pedig azt mondja: „hamisan vádol valakit, ezt ugyanúgy a törvény bünteti”.

A Testület a panasz ezen részével összefüggésben utal arra, hogy mind a szabálysértési eljárásban, mind a büntetőeljárásban figyelmeztetni kell a tanút a vallomás megkezdése előtt a hamis tanúzás, valamint a hamis vád jogkövetkezményeire [Szabs. tv. 62. § (3) bekezdés, illetve Be. 176. § (1) bekezdés].

Az Rtv. 24. §-a szabályozza továbbá a rendőrség (segítségnyújtási és) felvilágosítás-adási kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület a felvétel meghallgatását követően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőr nem gyanúsította meg a panaszost az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény (hamis vád) elkövetésével, mindössze felhívta arra a figyelmet, hogy azt a törvény büntetni rendeli. Noha formálisan nem történt tanúkihallgatás a helyszínen a panaszos vonatkozásában, a panaszos az általa közölt információk alapján (mivel hatóság előtt történt a tényközlés) akár megvalósíthatta volna a hamis vádat. **A Testület megítélése szerint a rendőr tájékoztatási kötelezettségébe tartozott a közlés megtétele, amivel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

b) A panasz azon része vonatkozásában, hogy a rendőr nem közölte a panaszossal a feljelentést, illetve ahelyett nem szabott ki helyszíni bírságot, a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

A c. r. törzssörmester utólagos jelentésében szűkszavúan fogalmazott: a helyszínen tájékoztatta a panaszost és a másik felet a megállapításokról. A dokumentumok alapján ugyanakkor az is megállapítható, hogy a panaszos nem volt mindvégig jelen a helyszíni eljárás során, illetve nem is tért oda vissza a kórházból.

A Testület ehelyütt ismételten felhívja az Rtv. 24. §-a szerinti felvilágosítás-adási kötelezettséget, utal továbbá a Szolgálati Szabályzat 9. §-ára, amely szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab

ki, (vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz).

A Szabs. tv. 99. §-ának (1)-(3) bekezdései szerint helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A helyszíni bírság összege ötezer forinttól ötvenezer forintig (hat hónapon belül újabb szabálysértés elkövetése esetén hetvenezer forintig) terjedhet. Ha az eljárás alá vont személy a helyszíni bírság kiszabását – a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után – aláírásával igazoltan tudomásul veszi, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak.

A Testület felhívja a panaszos figyelmét arra, hogy egyrészt a Szolgálati Szabályzat szerint a rendőr mérlegelhet a helyszíni bírság kiszabása vagy a feljelentés megtétele tekintetében. Másrészt utal arra is: a helyszíni bírság egy sommás eljárási mód: az eljárás anélkül, hogy elkezdődne, máris befejeződik. A felelősségre vonás, a szabálysértési felelősség megállapítása egyidejűleg történik meg azzal, hogy ezesetben az elkövető elismeri a szabálysértés elkövetését, és a további jogorvoslati lehetőségről lemond. A bírság kiszabása egy sajátos „alku” (de nem alkudozás!) eredménye. Az elkövető nem kötelezhető arra, hogy a helyszíni bírságolásnak alávesse magát, ugyanakkor a hatóság részéről eljáró személy sem köteles ebben a sommás formában elbírálni a szabálysértést, és bármikor választhatja a helyszíni idézést vagy feljelentést is. (Kommentár a szabálysértési törvényhez. Szerző: dr. Cserép Attila, dr. Fábíán Adrián, dr. Rózsás Eszter) A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok (és elsősorban az általa becsatolt hangfelvétel) alapján ráadásul arra a meggyőződésre jutott, hogy a panaszos nem ismerte el a helyszínen saját felelősségét az ügyben.

A Testület a bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök tájékoztatása megfelelő és elégséges volt-e a panaszolt esetben, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

4) A panaszos állítása szerint az egyik rendőr az egész eljárás során arrogánsan viselkedett vele a helyszínen. Ugyanez a rendőr napokkal később, amikor a rendőrség épület mellett találkozott vele, arrogáns volt ismételten, nem mondta meg nevét, felhúzta a jármű ablakát.

a) A c. r. törzsőrmester a 2018. szeptember 18-án történt eseményekkel összefüggésben úgy nyilatkozott, hogy éppen a panaszos volt arrogáns, kötekedő, ami azonban elsősorban a szomszédjára irányult. A rendőr ezzel szemben nyugodtan, higgadt, de lényegre törően és határozottan beszélt. Félreérthető, bárkit hátrányosan érintő megjegyzések nem hangzottak el. A másik két rendőr is úgy nyilatkozott, hogy a rendőri hangnem higgadt volt.

A rendelkezésre álló hangfelvétel alapján a Testület nem tudta az intézkedő rendőr hangnemére azt mondani, hogy arrogáns. Egy mondatrész volt olyan, amikor kissé felemelte a hangját a rendőr: „Meghallgatja, amit én mondok?” A felvételen azonban a panaszossal szembeni rendőri intézkedés teljes terjedelmében nem érthető, illetve nem hallható.

A panasz ezen része tekintetében a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára: a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit,

megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekben túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megeremtve.”

A Testület – az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni 2018. szeptember 18-ai rendőri hangnem kérdésében, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

b) A 2018. szeptember 20-ai esemény tekintetében a c. r. törzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy a panaszos valóban odalépett hozzá, amikor a szolgálati gépkocsiban ült. Akkor is teljesen nyugodtan és tisztelettudóan állt hozzá, míg a panaszos inzultálta őt, agresszíven kérte el az azonosító adatait. A rendőr azonban akkor nem intézkedett vele szemben, illetve más szolgálati feladatot látott el, így azt mondta, hogy menjen a panaszos a rendőrkapitányságra, ahol tájékozódhat a parancsnokánál.

A hangnem tekintetében – az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján – ebben a vonatkozásban sem tudott a Testület megnyugtatóan állást foglalni, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A rendőr és a panaszos második találkozás alkalmával a rendőrt nem terhelte az azonosításra vonatkozó kötelezettség teljesítése, tekintettel arra, hogy az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt (ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor) köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. 2018. szeptember 20. napján azonban nem volt rendőri intézkedés a panaszossal szemben.

A második esetben a rendőrt nem terhelte azonosítási kötelezettség a panaszos irányába, ezért nem történt a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogát sértő rendőri mulasztás.

5) A panaszbeadványban a panaszos utalt arra, hogy a helyszíni rendőri intézkedés részrehajló volt: először csak a szomszédjával beszélt a rendőr, elkülönülten, és tegeződő stílusban folyt közöttük a beszélgetés.

A c. r. törzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy sem a panaszost, sem a másik felet nem ismerte előzőleg, illetve velük szemben előzőleg nem intézkedett. Nem is tegeződött egyikükkel sem. Nem volt a rendőri intézkedés részrehajló, a beszerzett adatok alapján folytatták azt le.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A rendőrségi dokumentumok alapján a panaszolt intézkedés megfelelt a részrehajlásmentes intézkedés követelményének: a panaszos bejelentése alapján megjelentek a rendőrök a helyszínen, ahol adatgyűjtést végeztek a rendőrök, akik azonban egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy a panaszos és szomszédja között ellenséges volt a viszony a rendőri intézkedés időpontjában is. Ilyen esetekben a rendőrnek – annak érdekében, hogy az adatgyűjtést hatékonyan le tudják folytatni – lehetősége van arra (anélkül, hogy ez alapján elfogult lenne), hogy egymástól elkülönítve hallgassa meg a feleket.

A Testület – a rendelkezésére álló információk alapján – nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan eljárási módra lehetne következtetni, vagy ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna. A részrehajlásmentes ügyintézés követelménye vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt, illetve az nem állapítható meg, hogy a panaszolt rendőri intézkedés az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába ütközött.

IV.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, hogy a rendőrségnek a panaszos jogellenes cselekményre vonatkozó telefonos bejelentése alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett, és a helyszíni intézkedési kötelezettségüknek a rendőrök megfelelően eleget tettek, ezek miatt nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga. Az igazoltatással továbbá nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga sem. A sérelmezett alkohol-szondás vizsgálat időpontja vonatkozásában a Testület úgyszintén nem állapított meg jogsértést. A rendőrt terhelő tájékoztatási kötelezettség vonatkozásában a Testület részint nem állapított meg alapjogi sérelmet, részint az a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt megállapítható. A rendőri hangnem kérdésében az egymásnak ellentmondó bizonyítékok miatt a panaszos emberi méltósághoz való alapjogának sérelme nem volt megállapítható, továbbá a Testület nem talált olyan körülményt, ami alapján a foganatosított rendőri intézkedés elfogult volt, ezért az nem ütközött a diszkrimináció tilalmába sem.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. május 9.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag helyett
Dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület